

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 351

гр. Стара Загора, 06.03.2026 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
закрито заседание на шести март през две хиляди двадесет и шеста година в
следния състав:

Председател: Даниела К. Телбизова-Янчева

Членове: Николай Ил. Уруков
Атанас Д. Атанасов

като разгледа докладваното от Даниела К. Телбизова-Янчева Въззивно частно
гражданско дело № 20265500500136 по описа за 2026 година

Производството е образувано по въззивна частна жалба, подадена от П.
Г. П., чрез Еднолично адвокатско дружество М., действащо чрез управителя
адв. М.В. М., против протоколно определение № 237 от 15.12.2025 година,
постановено в производството по гражданско дело № 20255550**** от 2025
година по описа на РС-Г., с което съдът е върнал искова молба, подадена от П.
Г. П. против „В.К.“ АД, с която се иска от съда да признае за установено, че
договор за паричен заем Standart 30 № 5624429 от 29.07.2020 г. е изцяло
недействителен, а в условията на евентуалност да се признае за установено, че
клаузи на процесния договор са нищожни като процесуално недопустима и е
прекратил производството по Гражданско дело № 402/2025 г. по описа на
Районен съд Г..

Частният жалбоподател П. Г. П. счита, че обжалваният акт е неправилен,
като той е постановен в нарушение на материалния закон и процесуалния
закон. Излага подробни съображения. Цитира съдебна практика. Моли
настоящия съдебен състав да постанови съдебен акт, с който да отмени
протоколно определение № 237 от 15.12.2025 година, постановено в
производството по гражданско дело № 20255550**** от 2025 година, като
неправилно и постановено в нарушение на материалния и процесуалния закон
и делото да бъде върнато за първоинстанционния съд за произнасяне по
същество. Претендира да му бъдат присъдени направените разноски за
настоящото производство.

Ответникът по частната жалба „В.К.“ АД са получили препис от
въззивната частна жалба, но не са депозирали писмен отговор в даденият им
от съда срок.

Съдът, като взе предвид направените в частната жалба оплаквания и

данните по първоинстанционното дело, намира за установено следното:

Производството пред Г. районен съд е било образувано по искова молба, подадена от П. Г. П. против „В.К.“ АД. С предявения иск, ищецът претендира недействителност на договор за паричен заем, по който ответника има вземане, за което е издадена Заповед № 63/04.03.2022 г. за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК, издадена по ч.гр.д. № 101/2022 г. по описа на РС Г., с която е разпоредено длъжника (ищец по делото) да заплати на кредитор „А.К.П.З.“ ООД, в качеството и на цесионер, съгласно подписано Приложение № 1 от 03.08.2021 г. към Рамков договор за прехвърляне на парични задължения /цесия/ от 01.12.2016 г. с „В.К.“ ООД (ответник) сумата от 800 лв. главница по договор паричен заем № 5624429 от 29.07.2020 г., сключен между П. Г. П. и „В.К.“ ООД, 140,32 лв. договорна лихва за периода 28.08.2020 г. до 25.04.2021 г., 46,85 лв. законна лихва за периода 29.08.2020 г. до 22.02.2022 г., както и разноски по заповедното производство.

С обжалваното определение първоинстанционният съд е прекратил производството по гражданско дело № 20255550**** от 2025 година по описа на Районен съд - Г., като недопустимо, поради обстоятелството, че Заповед № 63 от 04.03.2022г. издадена по ч.гр.д. № 101 от 2022г. по описа на Районен съд - Г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК, във връзка с процесния Договор за паричен заем Standart 30 № 5624429 от 29.07.2020 година сключен между г-н П. и „В.К.“ АД, с ЕИК ****, е влязла в сила. Процесната заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК е издадена в полза на цесионера по вземането по горепосочения договор за кредит - А.К.П.З. АД. Не е постъпвало възражение по чл.414 от ГПК в законоустановения срок в заповедното производство.

В мотивите си ГРС е изложил съображения, че в случаите, когато вземането на кредитора се основава на издадена в негова полза заповед за изпълнение и изпълнителен лист в заповедно производство, законодателят е предвидил специален ред за защита правата на длъжника /уредените в заповедното производство иски с правно основание чл.424 или чл.439 от ГПК/. Този специален ред изключва общата искова защита по чл.124 ал.1 от ГПК. Посочил е, че в този смисъл съдебната практика приема, че неподдаването на възражение по чл.414 ал.1 от ГПК има за последица създаване на стабилитет на заповедта за изпълнение, поради което оспорването на фактите и обстоятелствата, относими към ликвидността и изискуемостта на вземането се преклудира, с изключение на изрично уредените случаи, за които са предвидени специални хипотези по чл.424 от ГПК и чл.439 от ГПК. Доколкото в настоящия случай изложените в исквата молба факти, на които се основава предявения иск не били от категорията факти и обстоятелства, които имат предвид разпоредбите на чл.424 и чл.439 от ГПК, тъй като нито са новооткрити, нито са настъпили след влизане в сила на заповедта за изпълнение, е приел, че иска с правно основание чл.124, ал.1 ГПК се явява недопустим.

Въззивният съд намира тези изводи за неправилни и незаконосъобразни,

а от там и обжалваното протоколно определение за неправилно.

Действително съществуваше практика на ВКС, с която се споделяше мнението, че след изтичане на срока по чл. 414 от ГПК, длъжникът има възможността да се защити само и единствено в производства по чл. 424 от ГПК и чл. 439 от ГПК.

Тази практика обаче вече не е непротиворечива, напротив към момента становището, което се застъпва от върховните съдии е, че такъв тип възражения са допустими и основателни, и посредством депозиране на искова молба по чл. 124 от ГПК, с която се желае установяване дали договор за заем има неравноправни клаузи, водещи дори и до недействителност на целия договор.

Такива съображения се споделят в Определение № 1199 от 9.05.2024 г. на ВКС по ч. т. д. № 1304/2023 г., II т. о., ТК, Решение № 491 от 23.07.2024 г. на ВКС по гр. д. № 1767/2023 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Б.Ц. и с Определение №4203 от 20.12.2023 г. по гр. д. 1767 от 2023 г. на четвърто гражданско отделение на ВКС. С последния цитиран акт се обсъжда, че такава искова претенция като тази заведена от частния жалбоподател, е допустима и няма как искът да е недопустим, а единствено неправилен. Определение №4203 от 20.12.2023 г. по гр. д. 1767 от 2023 г. на четвърто гражданско отделение на ВКС е постановено изцяло в резонанс със следната практиката на СЕС, а именно:

С решение на СЕС от 17.05.2022 г. по дело C-600/19 MA срещу Ibercaja banco SA решение от 17.05.2022 г. по съединени дела C-693/19 SPV Project 1503 Srl, Dobank SpA срещу YB и C-831/19 Banco di Desio e della Brianza SpA и др. срещу YX, ZW и решение от 17.05.2022 г. по дело C-725/19 IO срещу Impuls Leasing Romania IFN SA се изтъква необходимостта процесуалните национални разпоредби, уреждащи принципа на сила на пресъдено нещо, да бъдат прилагани при съобразяване с принципа на ефективност, т. е. да не препятстват възможността за ефективна съдебна закрила на потребителите. Съдът е посочил, че при липса на ефективен контрол върху потенциална неравноправност на клаузи от договор с потребител не би могло да се гарантира спазването на предоставените с Директива 93/13 гаранции, и с оглед на това в цитираните по-горе решения е приел, че правото на Съюза не допуска национална правна уредба, която поради действие на силата на пресъдено нещо и на преклузивни срокове не позволява на националния съд да провери неравноправния характер на договорни клаузи. СЕС е посочил, че произнасянето на съда би било ограничено само след проверка, че с влязлото в сила предходно съдебно решение е проверена законосъобразността с оглед Директива 93/13 на всички клаузи от договора, а не само на една. Според посочената практика, в случай че е постановено съдебно решение, с което се допуска принудително изпълнение, несъдържащо никакви мотиви, дори в обобщен вид, свидетелстващи за извършена от съда проверка относно наличие на неравноправни договорни клаузи, то забраната за непререшаемост не следва да бъде прилагана. СЕС е пояснил, че забраната за непререшаемост се

допуска да бъде прилагана, когато в предходното съдебно решение, което се ползва със сила на пресъдено нещо и се отнася до друга част от същото вземане, вече е имало произнасяне по действителността на тези клаузи с оглед на посочената директива, ако в това предходно решение се съдържат мотиви, които позволяват на съда да установи клаузите или частите от клауза, които са били предмет на контрол в рамките на първото производство, както и, дори да са изложени в обобщен вид, причините, поради които сезираният по това производство съд е приел, че тези клаузи или части от клаузи не са неравноправни /определение от 18 декември 2023 г. по дело С-231/23/. Анализът на така формирана практика на СЕС обуславя извода, че с оглед предоставената с Директива 93/13 засилена защита на потребителя в качеството му на икономически по-слаба страна, която не винаги може да се ориентира в съдържанието и действителните правни последици на наложени й като неиндивидуално договорени клаузи, е неприложимо правилото за изчерпване на основанията за нищожност на договора от страна на потребителя в производство по спор относно действителността на потребителски договор, включително когато произнасянето по действителността е инцидентно, по преюдициален за произнасяне по спора въпрос.

С оглед на изложеното, въззивният съд намира, че неправилно районният съд е приел, че са недопустими предявените иски за нищожност на сключения договор за потребителски кредит поради наличието на формирана сила на пресъдено нещо по действителността на този договор в предходно производство, по което е издадена стабилизирана заповед за незабавно изпълнение.

В настоящия случай в производството по ч. гр. д. № 101/2022 г. на Районен съд Г., образувано по подадено от "АКПЗ" ООД заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК за задължения на П. Г. П., заповедният съд не е извършил проверка за наличието на неравноправни клаузи по посочения договор, което е видно от съдържанието на постановеното по делото заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК с № 63 от 04.03.2022 г. По това дело нито в Заповед за изпълнение № 63 от 04.03.2022г. издадена по ч.гр.д. № 101 от 2022г., нито в отделно разпореждане, има произнасяне от заповедния съд относно неравноправността на клаузите по договора, поради което въззивният съд намира, че предявените иски са допустими, а протоколно определение № 237 от 15.12.2025 година, постановено в производството по гражданско дело № 20255550**** от 2025 година, неправилно.

Предвид гореизложеното и с оглед формираната практика на СЕС следва да се приеме, че формираната с влязлата в сила заповед за изпълнение сила на пресъдено нещо не пречатства правото на страната – потребител да поиска в следващо производство съдът да се произнесе по действителността на сключения договор за кредит с оглед евентуална неравноправност на съдържащи се в него клаузи и не обуславя недопустимост на предявените в

настоящото производство установителни искове. Като е достигнал до противния извод, районният съд е постановил неправилно определение, което следва да бъде отменено и делото бъде върнато на първоинстанционния съд за продължаване на съдопроизводствените действия.

С оглед на гореизложеното, въззивният съд намира, че следва да отмени обжалваното протоколно определение като неправилно и незаконосъобразно и да върне делото на РС-Г. за продължаване на съдопроизводствените действия.

Следва на пълномощника на частния жалбоподател да бъдат присъдени направените разноски за настоящата въззивна инстанция, които са в размер на 108.90 евро.

Водим от горните мотиви, Старозагорският окръжният съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯВА протоколно определение № 237/15.12.2025г., постановено по гр.д.№ 402/2025г. по описа на Г. районен съд.

ВРЪЩА делото на РС-Г., в същия състав за продължаване на съдопроизводствените действия.

ОСЪЖДА „В.К.“ АД с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр.С., р-н Л., ж.к. *****, представлявано от изпълнителния директор - Свилен Петков Петков да заплати на Еднолично адвокатско дружество М., с ЕИК в регистър Булстат: ****, сумата в размер на 108,90 евро /сто и осем евро и деветдесет евроцента/, представляваща адвокатско възнаграждение за настоящата въззивна инстанция.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____